

ลุงสิงห์

โครงการณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ
เอกสารเสริม เล่มที่ ๑๗

เรื่อง จินตนา ไบกาชุย
ภาพ อุกฤษฏ์ ทองสุนทร

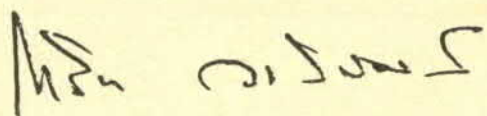

คำนำ

ในสังคมปัจจุบันหนังสือเป็นพื้นฐานในการสื่อความหมาย และแสวงหาความรู้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนด้วยกัน และระหว่างรัฐบาลกับประชาชน การรู้หนังสือไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็น เป็นสิทธิและบริการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับ และเป็นการรักษาไว้ซึ่งมรดกของชาติที่สืบทอดต่อกันมามากกว่า 700 ปี

เพื่อป้องกันการลืมนหนังสือและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้รู้หนังสือได้รับประโยชน์จากการอ่าน กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ที่มีจิตกุศลจัดทำเอกสารเสริมการอ่านขึ้นเพื่อเผยแพร่ในพื้นที่ที่มีการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ หนังสือแต่ละเล่มนี้จะมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ให้ความเพลิดเพลิน และใช้ภาษาเหมาะสมสำหรับผู้เริ่มอ่าน

กรมการศึกษานอกโรงเรียนขอขอบคุณ ผู้เขียนและคณะทำงานด้านเอกสารเสริมโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติไว้ ณ โอกาสนี้ ที่ได้สละเวลาจัดทำเอกสารเสริมเล่มนี้โดยมิได้รับค่าตอบแทนแต่ประการใด

(นายโกวิท วรพิพัฒน์)

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

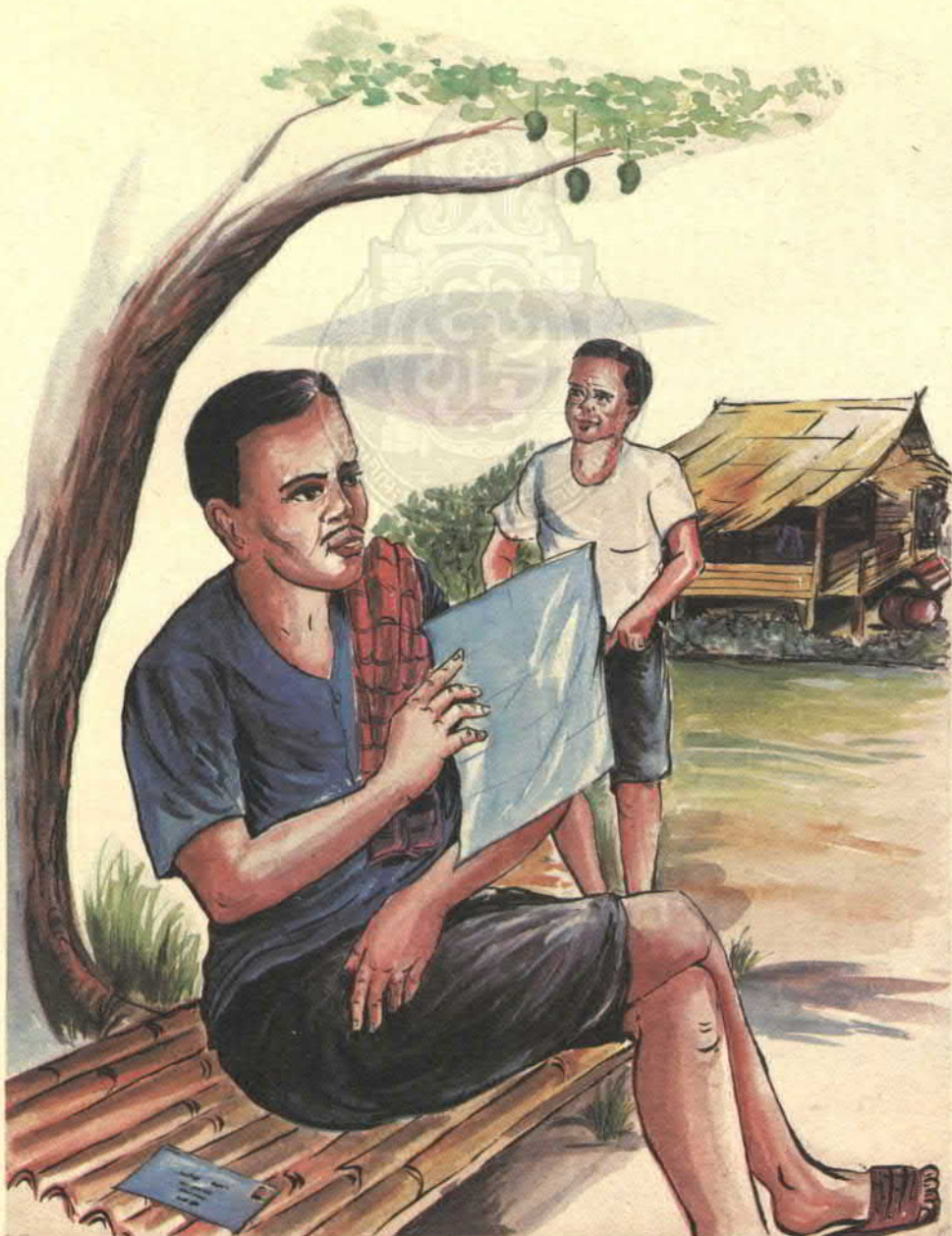

บ่ายวันหนึ่งในฤดูร้อน ลุงสิงห์กำลังนั่งอ่านจดหมายของ
แสงลูกชายที่กรุงเทพฯเขียนมาชวนให้ไปงานทำบุญโกนผมไฟลูกสาว
ที่เพิ่งคลอด พร้อมทั้งได้ฝากเงินค่าเดินทางและรายละเอียดในการ
เดินทางมากับหัตถ์นะลูกชายลุงทิมข้างบ้าน ทิดมีเดินมานั่งคุยด้วย
ถามว่า

“เอ็งอ่านจดหมายของใครวะ”

“จดหมายของแสงมันชวนข้าให้ไปกรุงเทพฯวะ”

ลุงสิงห์เป็นคนดี มีอารมณ์ขัน เมตตาใจบุญ ชอบช่วยเหลือ
คนอื่น แต่งตัวเรียบง่าย หิ้วกระเป๋าเพื่อเดินทางไปกรุงเทพฯ มี
เพื่อนบ้านมาส่งหลายคนพร้อมของฝาก

“เฮ้! ลุงสิงห์ฉันทำเนื้อแดดเดียวฝากให้ไปกินที่กรุงเทพฯ”

“ขอบใจทุกคนมากจริง ๆ”

“โชคดีนะลุง” เด็กหนุ่มอวยพร

เมื่อรถสองแถวจอดสนิท ลุงสิงห์ขึ้นรถมองหาที่นั่ง แต่ไม่ค่อยว่างเพราะคนนั่งไม่เป็นระเบียบ

“ขอโทษนะช่วยกะเถิบไปสักหน่อย ขอลุงนั่งด้วยคนเถิด”

“เฮ้! นั่งซิลุง” แม่ค้าขายบิณฑ์ให้ลุงสิงห์นั่ง

“ขอบใจแม่คุณ เออ! แนะมีที่นั่งอีกตั้งเยอะ ถ้าช่วยกันขยับ ๆ ให้ชิด ๆ กันก็จะนั่งกันได้หลายคน” ลุงสิงห์ชอบสอนตามนิสัย

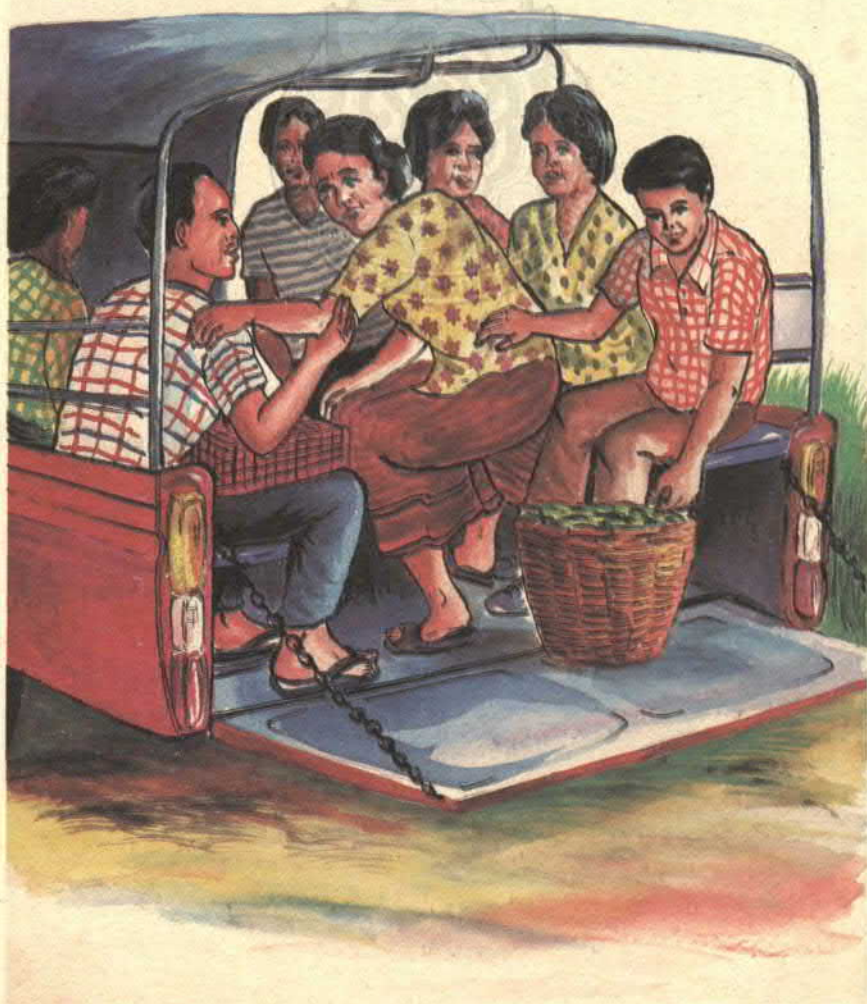

รถหยุดรับแม่ค้าขายแตงกวากลางทาง นางยกกระบุงแตงกวาวางบนบันไดแล้วปีนขึ้นไปบนรถก่อนจึงหันมาลากกระบุงขึ้นไปยังไม่ทันเรียบร้อยรถก็ออกโดยแรงทำให้แม่ค้าเซถลาไป

“ว้าย! ช่วยด้วย” แม่ค้าตกใจรีบคว้าไหล่ลุงสิงห์ไว้แน่น ลุงสิงห์จับมือนางไว้เช่นกัน

“ระมัดระวังหน่อยแม่คุณเอ๋ย! จะขึ้นรถราต้องจับราวให้มั่น ๆ” ลุงสิงห์สั่งสอนต่อ แล้วหันไปบอกหญิงสาวที่นั่งข้าง ๆ ให้ขยับต่อไปอีก

“นี่แม่หนูกะเถิบไปข้างในอีกสักนิดเถอะ ที่ยังว่างอยู่เยอะนะ” ว่าพลางลุงสิงห์ก็กะเถิบตามไป

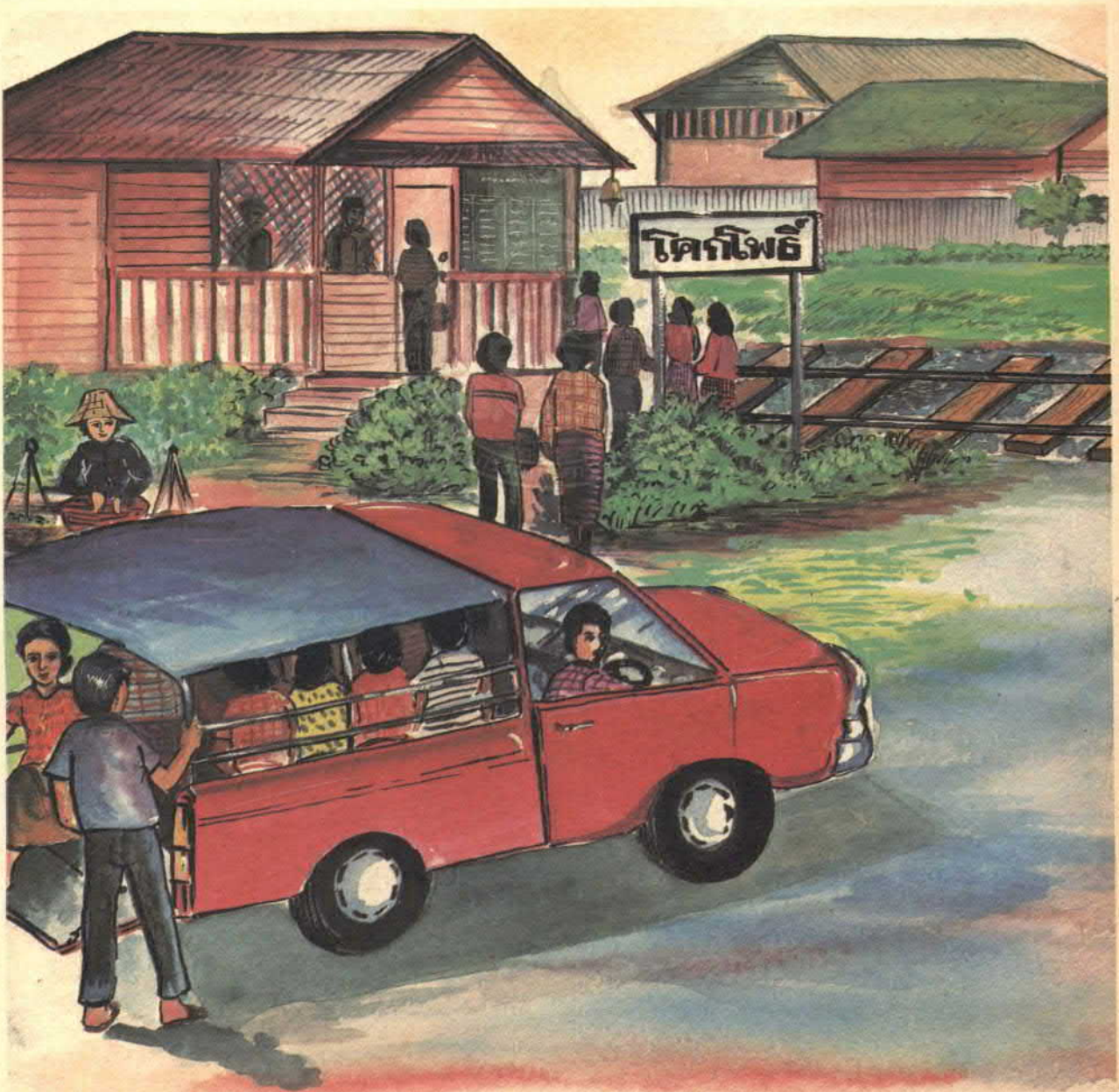
รถเล่นเข้าเมืองมาจนถึงหน้าสถานีรถไฟอยู่ใกล้ตลาดพอดี
แม่ค้าถามลุงสิงห์

“นี่ ลุงสิงห์จะไปไหนล่ะ”

“ข้าจะไปเยี่ยมลูกชายที่กรุงเทพฯ น่ะ” ลุงสิงห์ตอบ

“ลุงเคยไปกรุงเทพฯ แล้วรึ ชื่อตัวรียังให้ผมช่วยเอามั้ย” วยรุ่น
เอื้ออารี

“ดี ๆ พ่อหนุ่มช่วยลุงหน่อยนะ” วยรุ่นอาสาไปส่งลุงสิงห์
ที่สถานีรถไฟ

รถวิ่งไปเรื่อย ๆ ลุงสิงห์คุยต่อไปเกี่ยวกับการขึ้นรถว่า

“เมื่อขึ้นรถแล้วคนขึ้นก่อนต้องรีบเข้าไปนั่งให้ชิดข้างในสุด
ก่อนอย่านั่งให้เกะกะ หรือยืนขวางบันไดคนขึ้นทีหลัง คนขึ้นทีหลัง
จะนั่งลำบาก อีกอย่างจะต้องระมัดระวังให้มากในเรื่องความปลอดภัย
ข่าวคนตกธตตาย รถชนคนตายมีบ่อย ๆ”

“ฉันก็ขึ้นยังงี้ทุกวันแหละลุง” แม่ค้าเถียง

“แล้วเป็นไง เมื่อครูนี้อีกอบไปแล้วมัยละ เจ้าหนุ่มนั้น
อีกคนไหนทำรถอย่างนั้น ระวังเถอะจะตกลงไปสักวันจนได้”
ลุงสิงห์สั่งสอนต่อมาถึงหนุ่มวัยรุ่นที่โหนอยู่ท้ายรถ

“ไม่เป็นไรลุงเท่าดี ลมเย็นด้วย” วัยรุ่นได้ตอบ

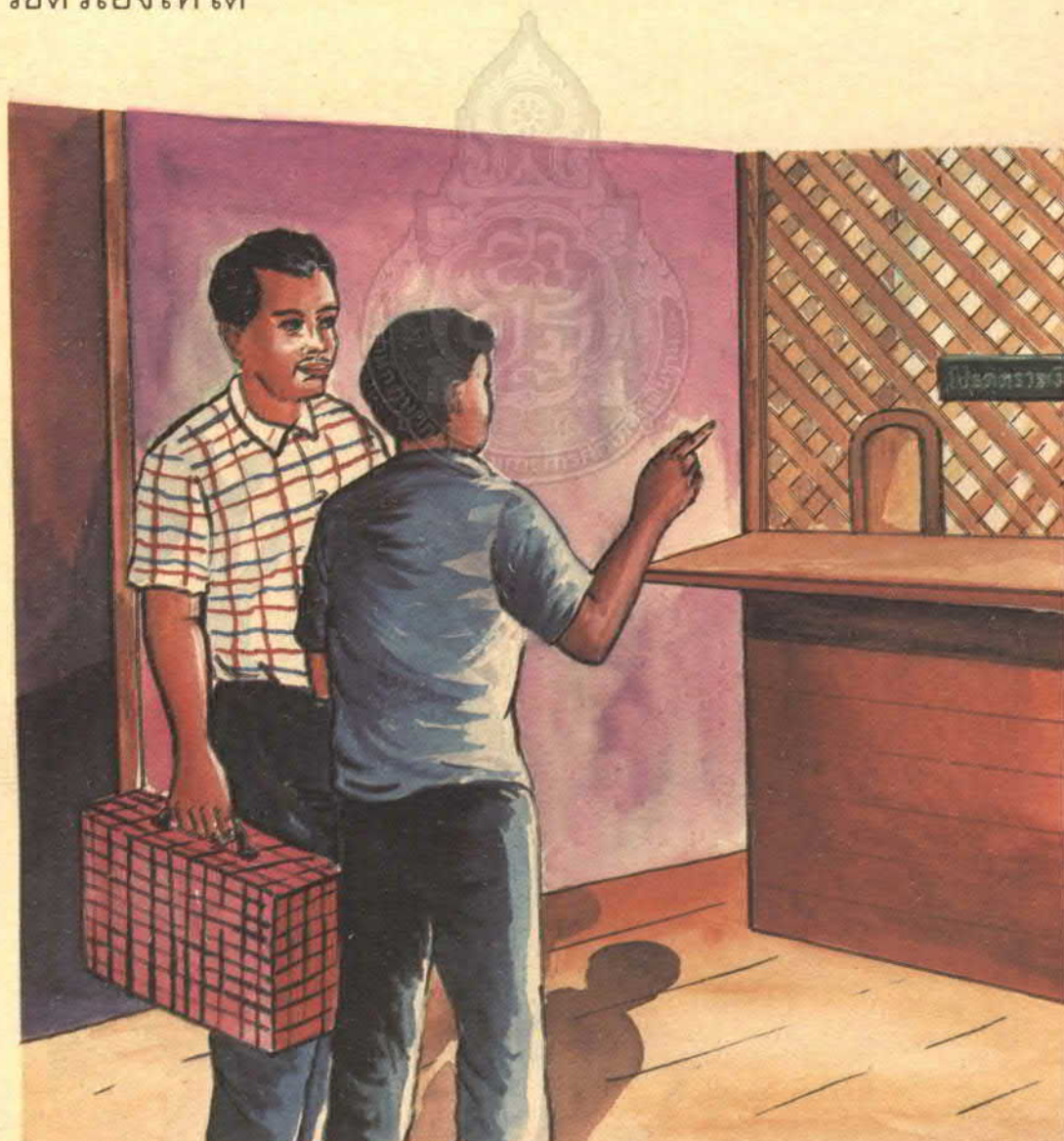

วัยรุ่นพาลุงสิงห์มาที่สถานีรถไฟแต่ยังไม่ถึงเวลาขายตั๋วเขาคูยกับลุงสิงห์สักครู่หนึ่งพร้อมทั้งอธิบายเรื่องซื้อตั๋วให้เข้าใจว่า

“เขาขายตั๋วไปกรุงเทพฯ ช่งนี้นะลุง ก่อนรถเข้าสถานีประมาณครึ่งชั่วโมงเขาจึงจะเปิดขายตั๋ว ลุงคอยฟังเขาเรียกนะ ซื้อตั๋วเสร็จแล้ว เมื่อรถมาจอด ลุงค่อยขึ้นไปนั่งตามเลขที่นั่งในตั๋ว ผมไปก่อนนะ ขอให้ลุงโชคดี”

“เออ! ขอบใจจริง ๆ พ่อหลานชาย”

ลุงสิงห์นั่งรอเวลาขายตั๋วอย่างใจจดใจจ่อ คิดในใจว่า ต้องช่วยตัวเองให้ได้”

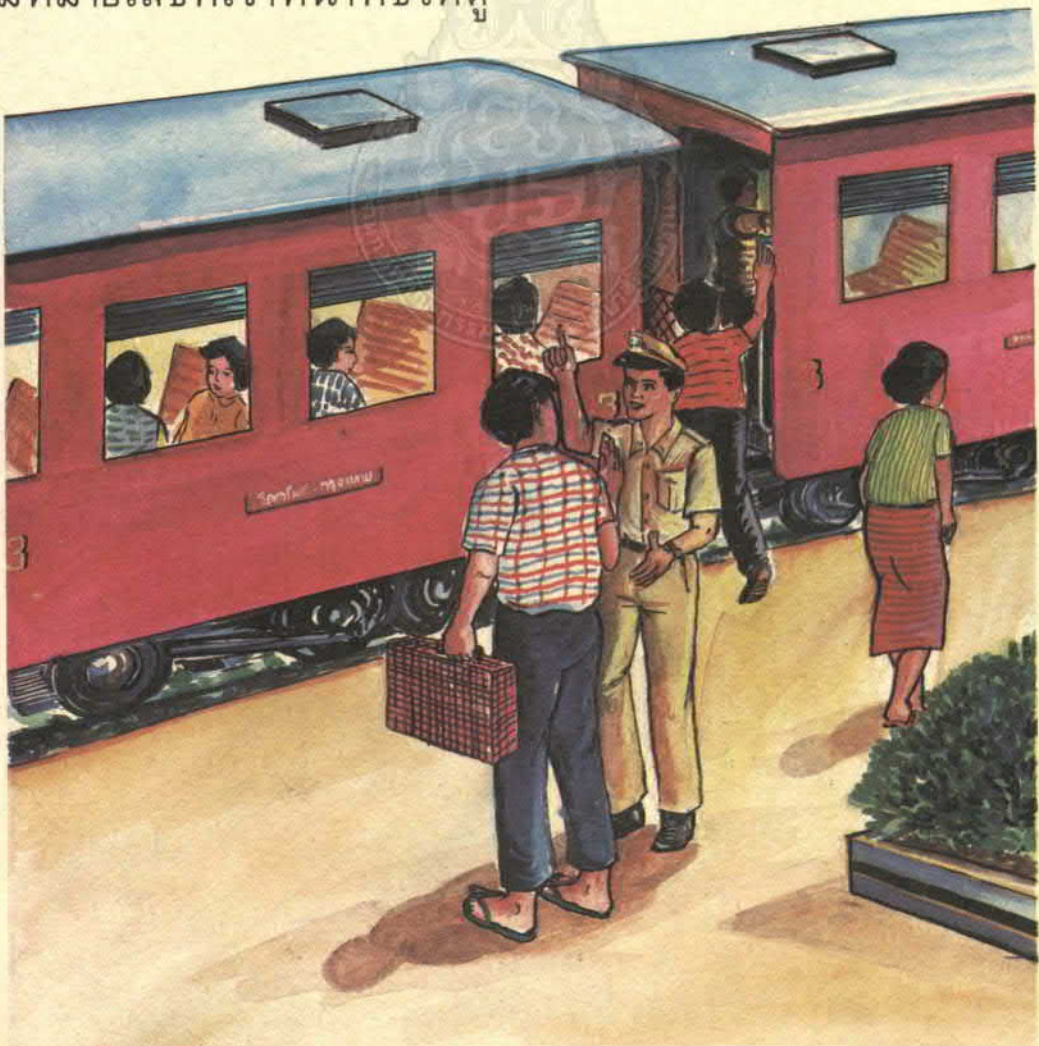

เจ้าหน้าที่เปิดขายตั๋ว ลุงสิงห์รีบเข้าไปซื้อก่อนคนอื่น แล้วออกมานั่งคอยสักครู๋ใหญ่รถเข้าเทียบชานชลา ลุงสิงห์คิดว่ากระเป๋ามาถือไว้ อีกมือหนึ่งกำตั๋วไว้แน่น รีบเดินไปขึ้นรถไฟหัวฉิ่ง ๗ ว่า จะหาที่นั่งไม่พบ พอดีเจ้าหน้าที่รถไฟเดินตรงมาที่ลุงสิงห์ยืนอยู่พอดี

“พ่อหนุ่มรถนี้จะไปกรุงเทพฯ ไซ้ไหม ช่วยบอกที่นั่งให้ลุงหน่อย” พุดพลางยื่นตั๋วให้ดู เจ้าหน้าที่ดูในตั๋วเห็นหมายเลขคันตรงกับตั๋วพอดี

“คันนี้แหละลุง ขึ้นไปนั่งเลขที่ 8 ด้านขวามือเลยนะ”

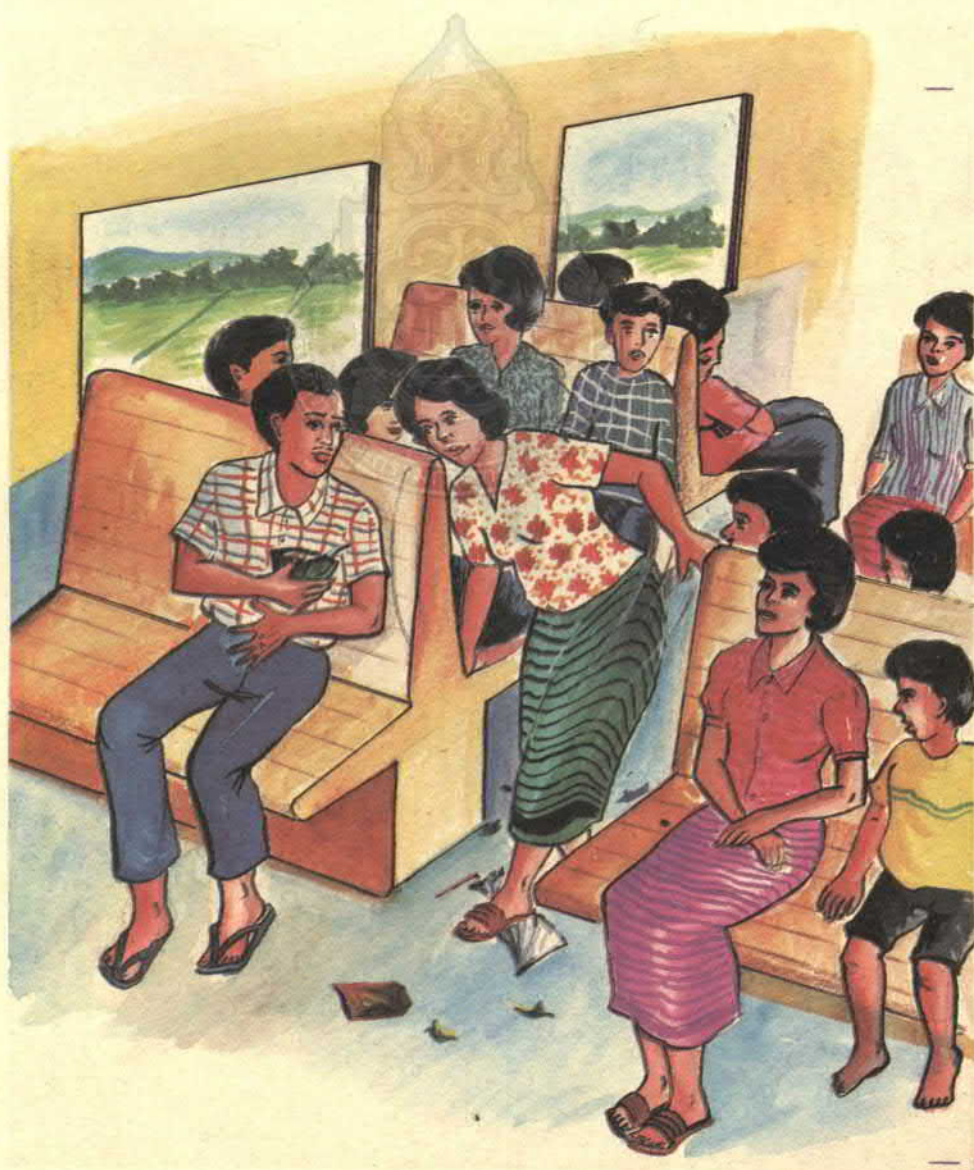
“ขอบใจนะพ่อหนุ่ม” ว่าพลางรีบก้าวขึ้นบันไดเดินไปนั่งตามหมายเลขที่เจ้าหน้าที่ชี้ให้ดู

รถไฟออกจากสถานีไปเรื่อย ๆ ลุงสิงห์มองทิวทัศน์สองข้างทางอย่างเพลิดเพลิน รถจอดสถานีใหญ่หลายครั้งจนเย็น รถจอดที่สถานีชุมทางใหญ่แห่งหนึ่ง ลุงสิงห์ซื้อข้าวราดแกงใส่กะทิงกิน 1 กะทิง โอเลี้ยง 1 แก้ว อาหารต่าง ๆ มีขายข้างรถมากมาย ได้เวลารถออกจากสถานีไปเรื่อย ๆ ทันใดนั้น มีหญิงกลางคนเดินมาตามทางเดินเหยียบถุงน้ำแข็งที่แตกกินแล้วทิ้งไว้

“ว้าย! โครม! หญิงคนนั้นเซตลาล้มลง หัวคะมำมาข้างหน้าชนเข้ากับหัวพนักงานเก็บอื้อที่ลุงสิงห์นั่งพอดี ทุกคนตกใจหันมามอง

“นี่เพราะเดินเหยียบถุงลั่นเข้าแท้ ๆ เลยเจ็บตัว” ลุงสิงห์พูด

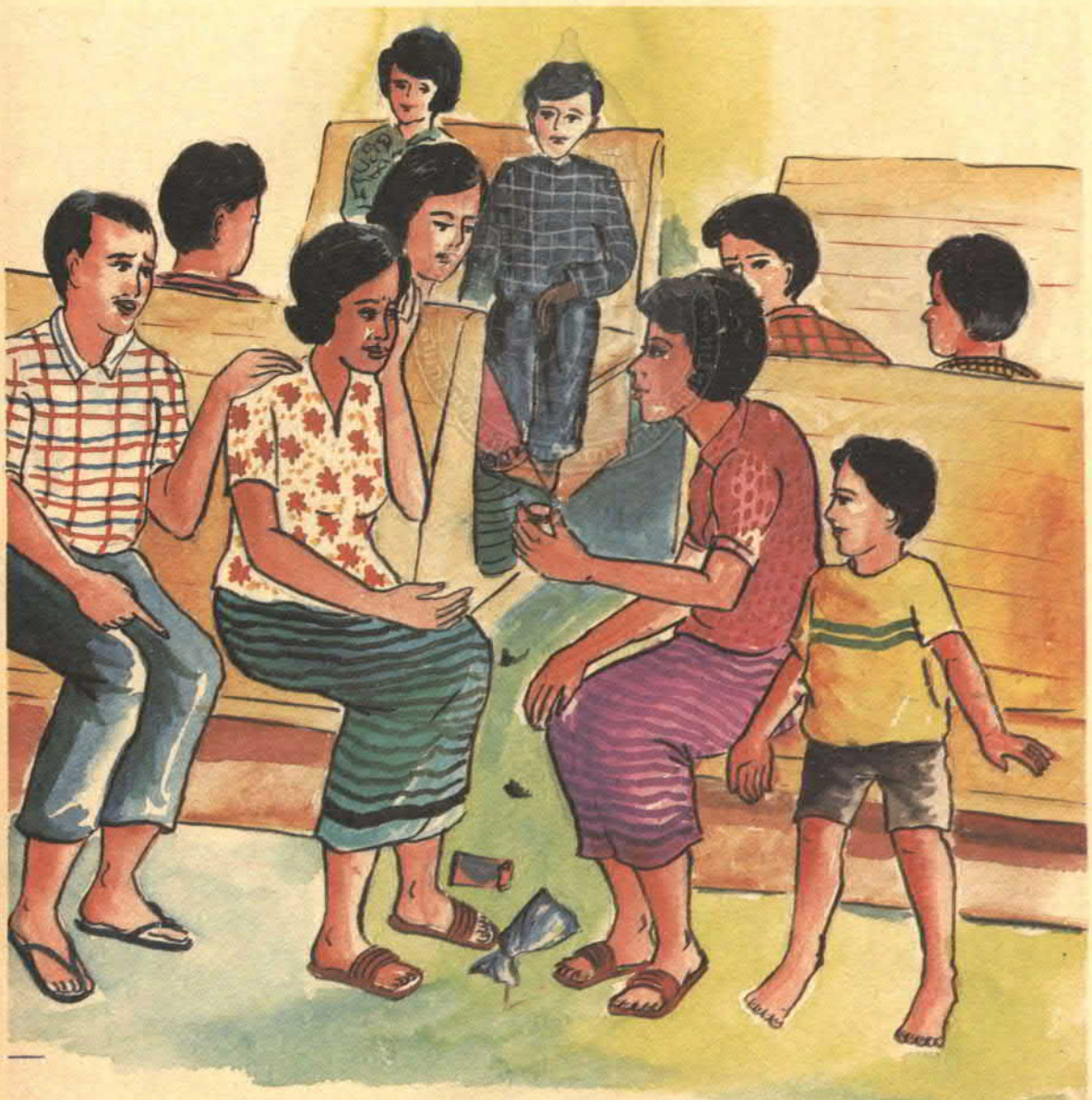
“นั่นซิ! เดินยังไ้” อีกคนเสริม

“อย่าว่าเขาเลยเป็นเพราะถุงพลาสติกนั้นต่างหากเป็นต้นเหตุ”

ลุงสิงห์พูดพลางชี้มือไปที่ถุงพลาสติกบนทางเดิน

“ถ้าทุกคนกินของแล้วเก็บเศษกระดาษ ถุงเปล่า ไม่ทิ้ง
เกลื่อนกลาดบนรถอย่างนี้ ก็จะไม่สะอาดและไม่เป็นอันตรายด้วย”

ลุงสิงห์สั่งสอนเป็นการใหญ่!

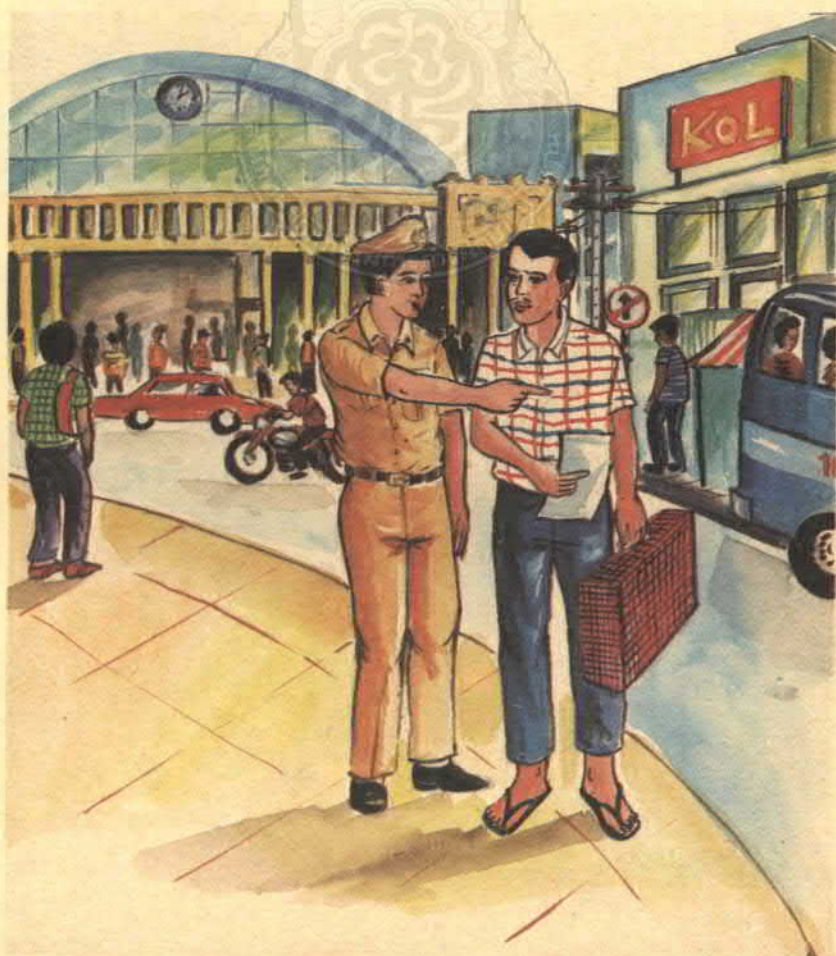

ตอนเช้าวันรุ่งขึ้นรถไฟมาถึงสถานีหัวลำโพง ลุงสิงห์ล้างหน้าล้างตาเรียบร้อยแล้วแต่ยังไม่เข้าเขตกรุงเทพฯ หัวกระเป๋าวีรวัฒน์ เดินลงจากรถไฟตามคนอื่น ๆ ไปเรื่อย ๆ จนออกมาพ้นบริเวณสถานีเจ้าหน้าที่คนเดิมที่ถามเมื่อวานก็เดินออกมาด้วย ลุงสิงห์ดีใจรีบถามว่า

“นี่พ่อหนุ่มรถไฟ บอกลุงอีกทีเถอะว่า ลุงจะขึ้นรถเมล์คันไหนไปหาลูกชาย เขาบอกว่าจอดอยู่แถว ๆ นี่แหละ” ว่าพลางก็ควักจดหมายลูกชายให้เจ้าหน้าที่รถไฟดู

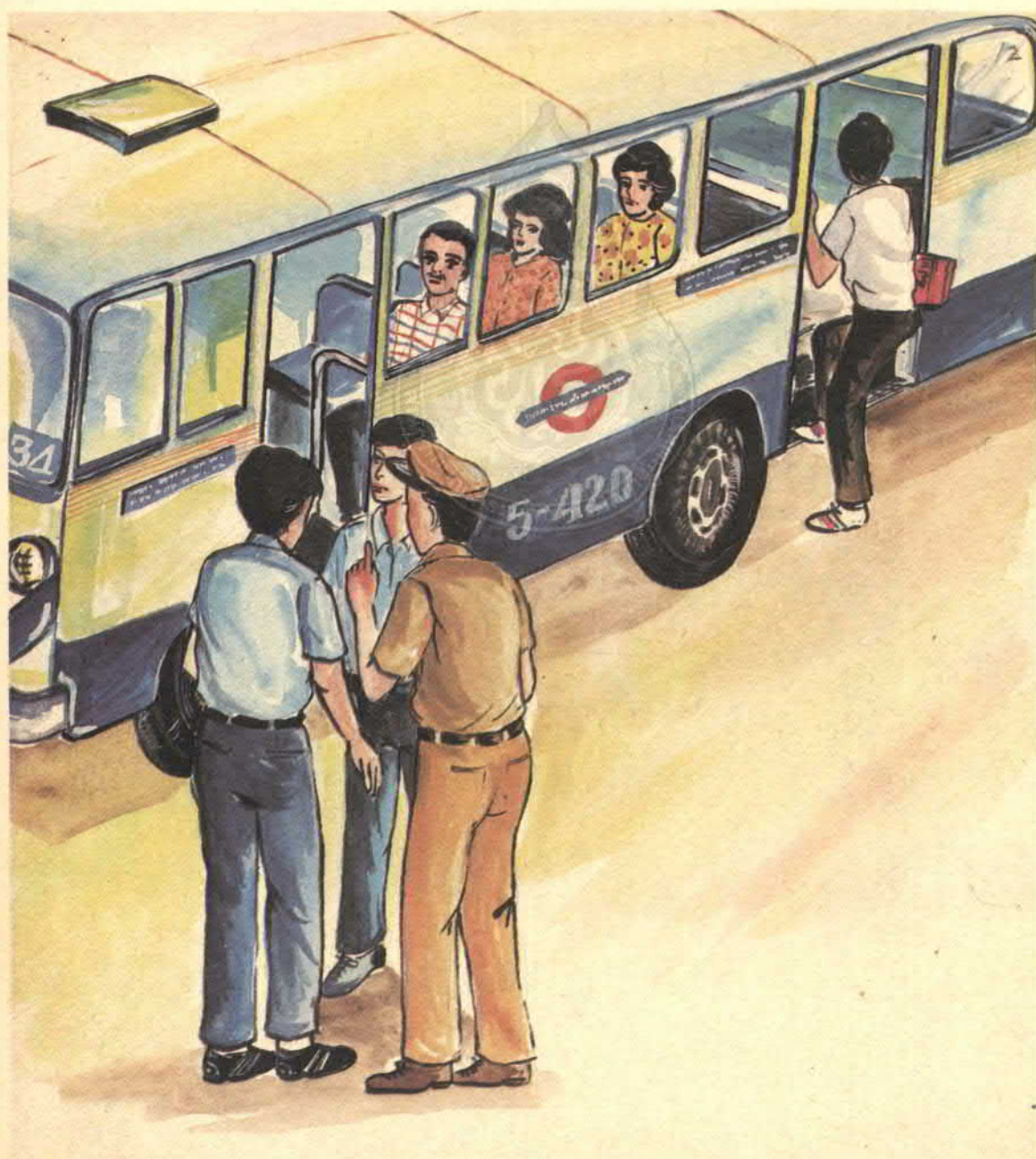
“ไปคันที่จอดอยู่นั้นแหละลุง ผ่านหมู่บ้านลูกชายลุงพอดีเดี๋ยวผมจะฝากกระเป๋ารถให้นะ”

เจ้าหน้าที่รถไฟพาลุงสิงห์เดินไปที่รถเมล์จอดอยู่

เจ้าหน้าที่รถไฟบอกให้ลุงสิงห์ขึ้นนั่งบนรถเมล์
 “ลุงขึ้นนั่งใกล้ ๆ หน้าต่างกับประตูทางลงนี้แหละจะได้ลง
 ง่าย ๆ อย่ายืนแขนขาออกนอกกรณนะลุง เดี่ยวโดนเฉี่ยว”
 “ขอบใจนะพ่อคุณ ได้บุญที่ช่วยคนแก่”
 “กระป๋องช่วยบอกลุงให้ลงป้ายดอนเมืองด้วยนะ”
 “ไม่เป็นไรถึงแล้วจะบอกให้ สบายใจได้ลุง” กระป๋องรับคำ

รถวิ่งมาไกลมากแล้ว ถึงที่ไหนลุงสิงห์ไม่รู้จัก กระเป๋าเงิน
เบียดเสียดผู้คนเก็บค่าโดยสารไปเรื่อย ๆ ลุงสิงห์นั่งมองเมืองกรุง
ไปอย่างเพลิดเพลิน ก็มาตกใจเพราะเสียงผู้หญิงร้องขึ้นข้างหลัง

“ช่วยด้วย คนล้วงกระเป๋า”

ลุงสิงห์หันไปดู ทันเห็นเด็กหนุ่มคนหนึ่งที่ยืนชิดหลังหญิง
คนนั้น กำลังกระชากกระเป๋าเล็ก ๆ ไปหนึ่งจากกระเป๋าสะพาย
ไหล่ของผู้หญิงคนนั้น ทุกคนต่างหันไปดูเหตุการณ์กันอย่างตื่นเต้น
ตกตะลึง

ชายผู้นั้นแหวกผู้โดยสารรีบกระโจนจะลงบันไดไป ขณะนั้นรถจะจอดป้ายพอดี ลุงสิงห์ใจเร็วเท่าความคิดรีบยื่นขาข้างหนึ่งออกไปทำให้ชายคนนั้นสะดุดขาลุงสิงห์หกล้มหัวคะมำถลาลงไปที่ช่องประตู

“อ๊ิบ! โครม! ไอ้ย!” รถจอดสนิท เขาร่วงลงไปกองกับพื้น และกำลังจะลุกวิ่งออกไปพร้อมกับที่พลเมืองดีและกระเป๋ารถช่วยกันจับตัวเอาไว้ได้ ตำรวจเห็นเหตุการณ์พอดีจึงเข้ามาจับกุมไว้ได้

กระเป๋ารถเดินมาหาลุงสิงห์แล้วกล่าวอย่างชื่นชมว่า

“แหม! ลุงนี้เก่งจังเลย เพิ่งเข้ากรุงเทพฯ ได้เดียวเดียวเท่านั้น กล้าขัดขาผู้ร้ายจนสามารถจับตัวได้ด้วย ยิ่งใหญ่จริง ๆ ลุง”

“เรื่องเล็กพ้อหนุ่ม อดีตลุงเป็นนักเลงนะนี่!” ลุงสิงห์ผสมโรง สดุดมหายใจเข้าปอดอย่างมีความสุข หน้าเบิกบานเต็มที่ที่กลายเป็นคนสำคัญในครั้งนี้

“ขอบคุณลุงมากจริง ๆ ถ้าไม่ได้ลุงช่วยไว้คราวนี้ หนูต้องเสียเงินแน่ ๆ เลย” ว่าพลางยกมือไหว้แล้วถามอีกว่า

“ลุงเพิ่งจะเข้ากรุงเทพฯ จะไปที่ไหนหรือคะ หนูจะพาลุงไปส่งให้ถึงบ้านเลยทีเดียวนะ”

“ขอบใจแม่หนู ลุงจะไปหมู่บ้านสิวลี”

“แหม! ดีจริงอยู่ที่เดียวกันเลย”

เมื่อลงจากรถเมล์แล้ว หญิงสาวซื้อขนมดี ๆ หลายอย่างให้
ทั้ง ๆ ที่ลุงสิงห์ไม่อยากจะรับ และพาลุงสิงห์มาส่งถึงบ้านลูกชาย
แสงเห็นพ่อมากับหญิงสาวดีใจรีบออกไปรับ เมียอุ้มลูกคนโตเดิน
ตามออกไปรับด้วย

“สวัสดีครับ พ่อมายังไงนี้ ดีใจจังที่พ่อมาถูก” แสงยกมือ
ไหว้พ่อ

“เรื่องมันยาวลูก เดี่ยวพ่อจะเล่าให้ฟัง”

“คุณลุงเป็นคนจับขโมยที่ล้วงกระเป๋าดิฉันบนรถเมล์เมื่อ
ขามานี่เองค่ะ คุณลุงเก่งมากจริง ๆ กล้าขัดขืนขโมยหากล้ม จนช่วย
กันจับตัวส่งตำรวจได้ ไม่รู้จะขอบคุณอย่างไรดีจึงรับอาสาส่ง
ให้ถึงบ้าน เพราะบ้านดิฉันอยู่ถัดไปนี่เอง”

“ขอบคุณมากนะครับที่กรุณาส่งพ่อผม วันหลังเชิญที่
บ้านผมอีกนะครับ” แสงชวนอย่างเอื้อเฟื้อ

ทั้งสามคนยืนคุยกันสักครู่หญิงสาวจึงลากลับ แสงพาพ่อ
เข้าบ้าน ลุงสิงห์เล่าวีรกรรมของแกอย่างสนุกสนานไม่ทิ้งลายอดีต
นักเลงเก่า พร้อมทั้งชื่นชมหลาน ๆ ไปด้วย

ความรู้คือแสงสว่าง

เนื้อเรื่อง
ท่านอง

จงกล พิมพ์วามี

เรียบเรียงเสียงประสาน ปราจีน ทรงเผ่า
ขับร้อง ชรินทร์ เทพชัย

ความรู้คือแสงสว่าง ที่จะนำทางเชิดชูชีวิ มัวนั่งเฉยละเลยไม่ไยดีชั่วชีวิต
นี้คงมีแต่ทุกข์ระทม ใฝ่หาวิชาดีกว่า เพื่อพัฒนากำนันนิม ความไม่รู้อดสูคูโง่ม
ชีพเราต้องจมถูกเขาหยามข่มดูแคลน

วอนน้องพี่คนมีเงินตรา คนมีตำรา คนมีวิชามากแสน อย่าดูค้าย ช่วย
ดึงคนที่ขาดแคลน วิชาเขาด้อยเหลือแสน ทัวแดนเฝ้ารอคอยครู

ความรู้คือแสงสว่าง มาร่วมกันสร้างชาติไทยเฟื่องฟู ร่วมอาสาช่วยสอน
คนไม่รู้ เขาเฝ้าคอยครูวันนี้อยู่ที่ป่าดอน

หนังสือคือแสงสว่าง
ช่วยส่องทางสร้างชีวิต